

OBERST FREDERIK HANS WALTER HARBOU.

Oberst Frederik Hans Walter Harbou.

F. 17. April 1853 † 31. December 1918.

Oberst Harbous Bortgang er et betydeligt Tab for vort Samfund; fra 1890 til sin Død sad han i dets Bestyrelse, fra 1892—1894 var han dets Sekretær, og i en lang Aarrække virkede han i Skriftudvalget; hans Virksomhed var ikke blot administrerende; han tog ivrig Del i Samfundets litterære Arbejder, og fra 1887 til hans sidste Aar har Tidsskriftet bragt en lang Række, større og mindre, altid vægtige og vel skrevne Afhandlinger fra hans Haand. Det var vel nærmest hans stærkt udprægede Slægtsfølelse, der førte ham ind paa personalhistoriske Undersøgelser; efter flere Aars grundige Forskninger debuterede han her i Tidsskriftet med »O p t e g n e l s e r o m S l æ g t e n H a r b o u e l l e r H a r d e b o u«. I sine følgende Arbejder beskæftigede han sig mest med det 17. og 18. Aarhundrede; de fleste af hans Bidrag til Tidsskriftet og Størstedelen af hans talrige Artikler i »Dansk biografisk Lexikon« omhandler Personer fra dette Tidsrum; i Generalstabsværket om den slesvigske Treaarskrig har han dog skrevet en Række Nekrologer over de i 1850 faldne danske Officerer. Harbous militære Interesser omfattede især Organisation og Administration; baade i den historiske og i den militære Litteratur har han behandlet Emner af denne Art; som Medarbejder ved Generalstabens »Bidrag til den Store Nordiske Krigs Historie« beskæftigede han sig mere med Hærens indre Forhold end med Krigsbegivenheder og Udenrigspolitik.

En meget stor Del af sin Tjenestetid tilbragte Harbou som Medlem af eller Chef for større Stabe; Initiativ, Flid, Nøjagtighed, Klarhed og Kritik prægede hans egne Arbejder, og han forstod at retlede sine Undergivne; han besad en egen Evne til at finde ramvende Udtryk og havde et hurtigt Øje, et skarpt Blik for, hvad der var det væsentlige i en Sag; han godkendte aldrig en Udarbejdelse, før den var klar, befriet for overflødige Ord og uklare Vendinger, der kunde fremkalde Misforstaaelser. Som historisk Forfatter og som Formand for eller Medlem af et historisk Samfunds Bestyrelse lagde han de samme fortræffelige Egenskaber for Dagen. Hans Stil var knap og klar, han var en ihærdig Forsker med megen Sporsans, forstod at finde, sigte og ordne sit Stof og lagde megen Vægt paa

Overskuelighed; karakteristisk for ham er hans allersidste Arbejde: »Om Personregistre«, trykt i dette Tidsskrifts 39. Aargang (1918). Som Medlem af dette Samfunds Bestyrelse og som Formand for »Historisk Samfund for Frederiksborg Amt« fik han Brug for sine Chefsegenskaber; han kunde sætte Folk i Gang og Trit og forstod at holde sammen paa Kræfterne, naar de vilde trække til forskellige Sider; han var en myndig, repræsentativ Personlighed, og, skønt han ikke var veltalende af Naturen, var han i Stand til at sige det rette Ord til rette Tid og paa rette Sted. Med aarvaagen Kritik kæmpede han mod Optagelsen af umodne Arbejder, og ved Raad og Vejledning hjalp han Begyndere frem, saa at deres famlende Forsøg efter Haanden førte til brugbare Resultater. Hans myndige, under Tiden lidt hovmestererende, Optræden kunde virke skræmmende; men det strænge Blik gav snart Plads for et venligt Udtryk i de smukke, kloge Øjne, og den barske, lidt snærende Stemme fik hurtigt en blidere Klang. Hans Retsind og Ærlighed, hans Humanitet og Trofasthed skaffede ham mange virkelige Venner.

Harbou attraaede aldrig de højeste Stillinger i Hæren og søgte ikke frem i Historikernes forreste Række; men indenfor de Grænser, han selv havde sat sig, ydede han et udmærket Arbejde, der fandt fortjent Paaskønnelse. Han var paa én Gang selvbevidst og beskedent, kendte sit Værd og sin Begrænsning, og vilde ikke ansés for andet eller mere, end han var; men hvad han var, det var han fuldtud.

A. Tuxen.
